

GRAN KOMMUNE

1. Innledning

Alle kommuner skal utarbeide en overordnet kommuneplan med en samfunnsdel og en arealdel. Samfunnsdelen skal gi de overordnede målene for kommunen som organisasjon og lokalsamfunnet. Arealdelen legger de overordnede føringene for arealbruken. Kommunestyret skal i hver kommunestyreperiode ta stilling til om kommuneplanen skal revideres. I forslag til planstrategi har kommunestyret foreslått at kommuneplanens samfunnsdel skal revideres.

Dette dokumentet er forslag til planprogram for revisjon av kommuneplanens samfunnsdel.

I plan- og bygningslovens § 4-1 står det at planprogrammet "skal gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltakere, opplegget for medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt, hvilke alternativer som vil bli vurdert og behovet for utredninger".

Forslag til planprogram skal sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn senest samtidig med varsel om oppstart og kunngjøring av planarbeidet. Forslaget skal gjøres tilgjengelig gjennom elektroniske medier, og fristen for å gi uttalelse skal være minst seks uker.

Arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel skal basere seg på overordnede føringer (fra statlige og regionale planmyndigheter), samt eksisterende planer og tidligere vedtak.

De viktigste planene m.m. som gir bakgrunn for planarbeidet er:

- Kommunal planstrategi - Forslag er lagt fram for kommunestyret
- Kommuneplanens samfunnsdel - vedtatt av Gran kommunestyre 17. november 2022
- Nasjonale forventingar til regional og kommunal planlegging 2023-2027 Kongelig resolusjon 20.06.2023

2. Overordnede føringer

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging:

Plan- og bygningslovens § 6-1 fastslår at hvert fjerde år skal regjeringen legge fram nasjonale forventninger til

regional og kommunal planlegging. Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging i juni 2023, for perioden 2023-2027.

Det pekes på følgende sentrale tema:

Samordning og samarbeid i planleggingen

- Oppdaterte planer
- Effektive og involverende planprosesser
- Kunnskapsbasert planlegging, kompetanse og kvalitet
- God samordning mellom myndighetene

Trygge og inkluderende lokalsamfunn

- Levende byer, tettsteder og bygder
- Nok og varierte boliger
- Gode fysiske rammer for hverdagslivet
- Natur- og kulturmiljø som ressurs
- Bedre levekår og folkehelse
- Varierte møteplasser og tilbud

Velferd og bærekraftig verdiskaping

- Legge til rette for grønne industrinæringer
- Tilgang på kompetanse, arbeidskraft og gode tjenester
- God infrastruktur som grunnlag for verdiskaping
- Tilrettelegging for natur- og kulturbasert næringsliv
- Verdiskaping i en sirkulær økonomi

Klima, natur og miljø for framtida

- Helhetlig planlegging for å nå klima- og miljømålene
- Forebygge klimagassutslipp og sikre muligheten for karbonopptak
- Bevare naturmangfold, friluftslivsinteresser og kulturmiljø
- Rene og rike vann og vassdrag

Samfunnssikkerhet og beredskap

- Naturfarer og klimatilpasning
- Forsvarets arealbehov
- Vern av dyrka jord
- Rent og trygt drikkevann
- Risiko- og sårbarhetsanalyser som grunnlag for bedre planer

FNs bærekraftsmål legges til grunn for samfunns- og arealplanleggingen.

FNs bærekraftsmål:

Innlandsstrategien 2024 -2028 - Innlandet eventyrlig muligheter

Peker på fire satsingsområder: Innbyggerne i Innlandet, Inkludering i Innlandet, Innovasjon i Innlandet, Infrastruktur i Innlandet.

3. Gran kommunes hovedutfordringer

Gran kommunes hovedutfordringer er omtalt i kommunens planstrategi og ligger til grunn for arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel. Dette er utfordringsbildet som ligger til grunn for alle strategiske prosesser. Det er ni områder som vil kreve oppmerksomhet i tiden framover, både som utfordringer og muligheter. Mange av temaene er sektor-overgripende og vil gå igjen i planer på flere fagområder og nivåer i organisasjonen.

Regionalt samarbeid

- Bytte av fylkestilhørighet
- Videreutvikling av interkommunale samarbeid
- Samhandling mellom forvaltningsnivåer

Befolkningsvekst

- Profilering av gode kommunale tjenester
- Kommunikasjon og markedsføring
- Samskaping med sivilsamfunnet

Folkehelse og livsmestring

- Motvirke utenforskap
- Helsefremmende arbeid
- Folkehelseperspektiv i all kommunal planlegging

Strukturelle grep

- Reduksjon i antall kommunale tjenestesteder
- Prioritering av investeringer i formålsbygg
- Omprioritering av ressurser mellom tjenestene

Rammebetingelser

- Oppgavedeling mellom forvaltningsnivåer
- Skatteinngang gjennom sysselsetting og næring
- Utjevning gjennom inntektssystemet og rammetilskudd

Omstilling og tjenesteutvikling

- Avstemme forventninger mot levering av tjenester
- Rekruttering og kompetansebygging
- Innovasjon og digitalisering

Stedsutvikling

- Areal- og næringsutvikling
- Utvikle bokvaliteter, natur og kulturlandskap
- Bygge robust infrastruktur

Klima og miljø

- Miljøperspektiv i all kommunal planlegging
- Bevisst energipolitikk
- Tilpasning av forbruk

Samfunnssikkerhet og beredskap

- Oppdatere risiko- og sårbarhetsanalyser
- Ajourholde beredskapsplaner
- Forebygge hendelser

(se mer om disse punktene i kommunal planstrategi, som er vedlegg til dette planprogrammet)

Slik man ser det nå er det ikke nødvendig å gjøre store endringer i overordna mål i samfunnsdelen, men å forenkle og justere disse i forhold til utfordringsbildet og ny kunnskap som kommer gjennom analyser og utredninger som gjennomføres i planprosessen.

4. Behov for analyser og utredninger

Statistikk, faktagrunnlag og analyser skal samles i et eget dokument «kunnskapsgrunnlaget»

Dette er et dokument som skal ligge til grunn for videre planarbeid. Samtidig er det et dokument som vil oppdateres etter hvert som man får ny kunnskap. Uavhengig av utarbeiding av kommuneplanens samfunnsdel. Det foreslås ikke å sette i gang mange nye analyser og utredninger i denne revisjonen av kommuneplanens samfunnsdel, men å konsentrere arbeidet om følgende analyser og grunnlagsarbeider:

A. Befolkningsframskriving:

- Analysen baseres på SSBs befolkningsframskrivninger fra 2024.
- Sammenligning mellom faktisk befolkningsutvikling de siste årene og tidligere framskrivninger som lå til grunn for forrige revisjon av arealdelen i 2022.

B. Flyttestrømsanalyse og deskriptiv beskrivelse av boligmarkedet

C. Beredskap:

Det utarbeides en ny overordnet risiko og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) som ligger til grunne for arbeidet med samfunnsdelen.

D. Folkehelseprofiler:

Helsedirektoratets folkehelseprofiler og oppvekstprofiler fra mars 2025 skal analyseres og vurderes.

E. Arealstrategi og arealanalyse:

Arealstrategi fra kommuneplan som har vært på høring vår 2025 skal ligge til grunn for ny arealanalyse og vurderinger om framtidig arealbruk.

F. Vurdering av kommunens økonomiske situasjon Jf. Analyser utarbeidet til formannskapetets strategidager (konsekvensjustert budsjett)

G. Kartlegging av hvordan kommunen oppfyller FN-konvensjonen om rettighetene for mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD):

5. Medvirkning

I tillegg til ordinær prosess ved varsling av oppstart og offentlig ettersyn i forhold til plan - og bygningslovens regler legges det opp til følgende medvirkningsprosess:

- Rådene (ungdomsrådet, eldrerådet og råd for likestilling av mennesker med nedsatt funksjonsevne) trekkes inn i arbeidet med samfunnsdelen.
- Eget tiltak i samarbeid med "Ung Hadeland" for innspill fra barn og unge.
- Orientering og innspill fra kommunens ansatte og leder
- Bruk av sosiale medier og andre informasjonskanaler
- Spørreundersøkelser blant innbyggere

6. Arbeidsopplegg og framdriftsplan

Det legges opp til følgende arbeidsplan

mars 25	Varsling av oppstart og høring av planprogram
april - mai	Medvirkning starter
Mai 25	Vedtak av planprogram
Mai -juni 25	Forslag til ny samfunnsdel utarbeides
September 25	Forslag til ny samfunnsdel sendes på høring
November 25	Forslag til kommuneplanens samfunnsdel fremmes til sluttbehandling

Oversikt over dokumenter og lenker (trykk ctrl+klikk for å følge kobling) det er henvist til i planprogrammet:

- [Kommunal planstrategi](#)
- [Kommuneplanens samfunnsdel - vedtatt av Gran kommunestyre 17. november 2022](#)
- [**Nasjonale forventingar til regional og kommunal planlegging 2023-2027**](#)
- [FNs bærekraftsmål:](#)
- [Innlandsstrategien 2024 -2028 - Innlandet eventyrlig muligheter](#)
- [«kunnskapsgrunnlaget»](#)

Gran kommune

www.gran.kommune.no

postmottak@gran.kommune.no

Organisasjonsnummer

961 381 541